

- 1/ “book, record, account, document or information” means a book, record, account, document or information recorded or stored in any media including paper or data stored by electronic, optical, magnetic or in any other form;
- 2/ “card” means any card, or other device, including a code or any other means of access to an account, that may be used from time to time to obtain or deposit money or to make payment, and includes a debit, credit and stored-value card;
- 3/ “central counterparty” means an entity that is the buyer to every seller and the seller to every buyer in a settlement system;
- 4/ “central securities depository” means an entity in whose register securities or other financial instruments are immobilized so as to enable their transactions to be finally processed by book entry;
- 5/ “clearing” means the process of transmitting, reconciling and confirming funds or securities transfer instructions prior to settlement and includes the netting of instructions and the establishment of final positions for settlement;
- 6/ “clearing house” means the National Bank or an entity authorized by the National Bank that provides clearing services but excludes a clearing house recognized under any other law;
- 7/ “clearing system” means a system whereby participants present and exchange information relating to the transfer of funds, securities or other financial instruments to each other through a centralized system or at a single location and includes mechanisms for the calculation of participants’ positions on a bilateral or multilateral basis with a view to facilitating the settlement of their obligations;

8/ "እለከተረኞኩ" ማለት ከብዕራዊ የኢጣሪ ስርዓት ወር በተያዘዣ አገልግሎት ገዢ የሚው ወራ እለከተረኞኩ የፋይታል ማግኘትኩ እተተካል ማውጣትኩ እለከተረኞኩ ከል ምስ አልፈጥ እለከተረኞኩ ተከና ለፋይ ወይም ለለ ማንኛውም ተከናለፋ ነው እ

9/ "እለከተረኞኩ ከመ-እከሽን" ማለት ወጥ በሆነ ይጠማት፡-

ሀ/ በማየት ወይም በማድመጥ በግልጽና በቀላለ ለመረዳት እና
ለ/ በመልዕክት ወ-ሰጥ ያለውን መረጃ በማ-ተምና በመቅረት ወይም በለላ ማኅኅውም መንገድ ለማግኘትና በቀጣይ ለመተቀም በማያስተላ መልከት መልዕክት በእለከተረኞኩ መለያዎጥ ነው እ

0/ "እለከተረኞኩ መሳሪያ" ማለት የእለከተረኞኩ ተርማናል ስሆን ከምርመ-ተርጉ የሽያጭ ነቀጥ ሪሳ ወር የኢጣሪ ማሽን ስልክ እና ለለው ተመሳሳይ መግልጻውምና ይጠም ሪል እ

01/ "የእለከተረኞኩ ፌርማ" ማለት መልዕክት ከያዘው መረጃ ወር በተያዘዣ የፋይታውን ተከናለኛነት እና ማሽን ለመላየትና በመልዕክት የተከናለው መረጃ በፋይሮው የወደቀ ወይም ተቀይነት ያገኘ መሆኑን ለማረጋገጥ ተቀም ለይ የሚውል ከመረጃ መልዕክት ወር የተቀራዩ ወይም ከመልዕክት ወር የሚውልን ሪሳ እና የተያዘዣ በእለከተረኞኩ መልክ ያለ መረጃ ነው እ

02/ "የፋይናንስ ተቁዣ" ማለት ዓንቀት አነስተኛ የፋይናንስ ተቁዣ የጋራው ቁጥጥ የአዋጅ ፌርማዎች መደንበት ሰጪ ከጥቅም ወይም በበኩራዊ ዓንቀት የሚውልን ሪሳ ተመሳሳይ ተቁዣ ነው እ

03/ "ገንዘብ ማስተላለፍ" ማለት በማኅኅውም ስው አንቀጽነት በፋይናንስ ተቁዣ ከተቀመጥ ሂሳብ ለይ ገንዘብ ወጪ ወይም ገዢ እንዲያረጋግጥ ለተቁዣ በማስተላለፍ ተስማይ ወይም ለመፈጥር ተስማይ ወይም ለመፈጥር ተስማይ ወይም በቀረብ የቁጥጥ መውረት በከፍል ወይም በሆነ የሚደረግ ማኅኅውም የጥቅም ተቁዣ ማስተላለፍ ሆኖ በሽያጭ ነቀጥ ወይም በሆሳ ወር የኢጣሪ ማሽን የሚፈልጉ ከቅርቡ በተቁዣ በቀጥታ የሚከናወን ገዢ ወይም ወጪን ስልክ በስልክ ተመሳሳይ ተቁዣ እማካንነት የሚደረግ ማስተላለፍን የወጪ ነው እ

- 8/ “electronic” means electrical, digital, magnetic, optical, biometric, electrochemical, wireless or electromagnetic technology or any other technology used in relation to the national payment system;
- 9/ “electronic communication” means electronic exchange of messages in a standardized format that allows:
 - a) visual display or listening of data that is clear and readily understandable; and
 - b) receiving and retaining the information in the message for subsequent retrieval such as by printing, recording or any other means for later use;
- 10/ “electronic equipment” means electronic terminal including computer, points of sale, automated teller machine, telephone and other similar devices;
- 11/ “electronic signature” means a data in an electronic form, affixed to or logically associated with, an electronic message, which may be used to guarantee the authenticity and identify the signatory in relation to the date message and to indicate the signatory’s approval of the information contained in the data message;
- 12/ “financial institution” means a bank, a micro-financing institution, postal savings, money transfer institution, an insurance company or such other similar institution as determined by the National Bank;
- 13/ “funds transfer” means any transfer of funds, either representing an order of payment or a transfer of money, which is initiated by a person by way of instruction, authorization or order to a financial institution to debit or credit an account maintained with that financial institution and includes point of sale transfers, automated teller machine transactions, direct deposits or withdrawal of funds, transfers initiated by telephone, internet, card or other devices;

04/ "ከፍተኛ ወር ያለው ገንዘብ የሚሰተለፈ
ሥርዓት" ማለት የገንዘብ መጠኑ በፊዕራሮች
ባንክ የሚወሰን ሆኖ ከፍተኛ ወር ያለውን
ገንዘብ በኢትዮጵያና መንገድ ማስተላለፈ
ልሆነ ይህም የሚከተለትን ይከተታል:-

ሀ/ ባንክ ለባንክ የሚደረግ የገንዘብ ማስተላለፈ
ልሆነ ለርዓትንና

ለ/ ከፍተኛ ቁልማሪ የሚሰጠውንና አጠቃላይ
የሆነን የመንግሥት ገንዘብ ማስተላለፍንና

ሐ/ የሰነድና ለነድችን ማጠራት እና ማውራድ
ድንና ወይም

መ/ በፊዕራሮች ባንክ ከፍተኛ ወር ያለው በለ
የሚወሰኑው ማኅዋውም የገንዘብ ማስተላለፍንና
ልሆነ ለርዓትንና

05/ "በፊዕራሮች ባንክ" ማለት የኢትዮጵያ በፊ
ራዊ ባንክ ነውና

06/ "በፊዕራሮች የከፍይ ሥርዓት" ማለት በኢት
ዮጵያ ፌዴራልባዊ ዓምክራልባዊ ስተበለኩ
መስተዋጥ ቅጥሎ የተመለከተትን ይከተታል:-

ሀ/ የህንጻ ወ-ስጥና የውጭ ሁንጻ ገንዘብ ወይም
የከፍይ ት-ከሃዋችን መለከት መቀበለት
ከፍይ ማከሳድ ወይም ማስተላለፍንና

ለ/ የከፍይ መራቦሚያ ለነድችን ማውጣት
ትና ማስተላለፍንና

ሐ/ የከፍይ የሂሳብ የሚጠራትና የሚወራ
ረዳ ለርዓትንና

መ/ በዚህ የዚህ አንቀጽ በተሸጠፊዎች /ሐ/ ሰር
ከተመለከተት ለርዓቶች ጋር የተያያዘ
ለምምነቶች እና የአስራር መመርያም
ንና እና

ወ/ የከፍይ አገልግሎት የሚሰጠው አጥራ
ተሮች ተሳታፊዎች የከፍይ መራቦ
ሚያ ለነድ አውጭዎች እና በኢትዮጵያ ለመ
በውክልና ወይም አገልግሎትን በስተተካቸ
ወገን ለማስረት በሚደረግ ለምምነት
በመለያ ወይም በከሳል በህንጻ ወ-ስጥ
የሚሰሩ ማኅዋውም ለስተኛው ወገኖችንና

07/ "ማይቻል" ማለት የገዢታን ለማውራረድ
በኢትዮጵያ የከፍይ ለርዓት ሰር ባለ ሁ-ስጥ
ወይም ከዚያ በላይ በዚህ የሰርዓቱ ተሳታ
ፊዎች መከከላል ያለትን የከፍይ የገዢታውች
በማማጣት ወይም በማስተካከላ የተጠረ
የከፍይ የገዢታ ወይም የተጠረ የሂሳብ
መዘላች ወር መውሰን ነውና

14/ “large value funds transfer system” means large value electronic fund transfers, the amount of which shall be determined by the National Bank, which consists of:

- a) an inter-bank funds transfer system;
- b) high priority and time critical government fund transfer;
- c) clearing and settlement of securities of the government; or
- d) any other fund transfer system prescribed by the National Bank as large value.

15/ ‘National Bank’ means the National Bank of Ethiopia;

16/ “national payment system” means a system in the Federal Democratic Republic of Ethiopia that consists of the following :

- a) sending, receiving and processing of orders of payment or transfers of money in domestic or foreign currencies;
- b) issuance and management of payment instruments;
- c) payment, clearing and settlement systems;
- d) arrangements and procedures associated to those systems specified under paragraph (c) of this sub-article; and
- e) payment service providers, including operators, participants, issuers of payment instruments and any third party acting on behalf of them, either as an agent or by way of outsourcing agreements, whether entirely or partially operating in the country;

17/ “netting” means the determination of the net payment obligations or the determination of the net termination value of settlement obligations by setting off or adjusting the payment obligations between two or more participants within the payment system;

08/ "እተራተር" ማለት በኢትዮ የንካና የንግዴዎ
ተቃዋሚ ወይም በበኢትዮ የንካና እተራተር
እንዲሆን ፊቃድ የተሰጠው ለጊ ማናቶቃውም
አካል ነው እ

09/ "ተሳታፊ" ማለት በከፍያ በሂሳብ ማጣራት
ወይም በሚውሏረድ ሥርዓት ወሰኑ የሚሰጥና
አካል ሰሆን ይህም በበኢትዮ የንካና ወይም በለላ
ማናቶቃውም ፊሳሽ የሚውሏረድ ሰራ በሚሰራ አካል
ወንድ የሚውሏረቸ ፊሳሽ የሚከናወና የሚደረገ
ቀጥተኛ ተሳታፊ ወይም በቀጥተኛ ተሳታፊ
የሚውሏረድ ፊሃብ በከላል በቋ ቃደሙት ወን
ለማውሏረድ የሚችል ቀጥተኛ ያልሆነ ተሳታፊ
ለሆነ ይችላል እ

! 1/ "የከፍያ መፈወማሪ ሰነድ" ማለት እንደ ሰው
ገንዘብ ዕቃ ወይም አገልግሎት እንዲያገኘ
ወይም ከፍያ እንዲፈልጉም ወይም ገንዘብ እንዲያስ
ተገልጻ የሚያስችሉው የሚኖሩት ያለውም ሆነ
የለለው ማናቶቃውም ሰነድ ሰራ ሰነድ ተከና
ደረፍተኞና ካርድን ይጨምራል እ

! 1/ "ሰው" ማለት ማንኛውም የተራተሚው ወይም
በአገል የሰውነት መብት የተሰጠው አካል
ነው እ

! 2/ "እነስተኛ ገንዘብ የሚሰተለና ሥርዓት" ማለት
በበኢትዮ የንካና የሚከናወናውን የሚተካደረውን የቋኩ
የንካና የተራተፈልጉም የቋኩ ማጣራት እና በበኢ
ትዮ የንካና የተራተፈልጉም ማናቶቃውም የይናት
እነስተኛ ገንዘብ ማሰተለና ሰርዓት የሚ
ይህ የገንዘብ ማሰተለና ሥርዓት ነው እ

! 3/ "ሂማብ ማውሏረድ" ማለት ገንዘብ የቀሰትና
ሰነድ ወይም የፋይናንስ ሰነድን በሚሰተለና
በሁለት ወይም ከዚህ በኋይ በሁለት ወገኖች መካከል
ያለን ቃደሙት የመዋጥት ይጋጌት ነው እ

! 4/ "የሂማብ ማውሏረድ ይጋጌ" ማለት የከፍያ
ግዢታውች የሚሰለበት የሚችችለበት
ወይም የሚውሏረናበትን ሁኔታ የሚደናገኘ
ድንብ ነው እ

! 5/ "ሂማብ ማውሏረድ ሥርዓት" ማለት የከፍያ
እና የሂማብ ማውሏረድ ይጋጌውችን ለመው
ጥት እንዲያስችል በበኢትዮ የንካና የተፈ
ቀመና የሚከናወን ወይም በበኢትዮ የንካና
የተራተፈልጉት ማናቶቃውም ፊሳሽ ለማውሏረድ
የተቋቋሙ ሥርዓት ነው እ

! 6/ "የተከማች እስት" ማለት ለከፍያ እንዲጠቀሙ
ሆና በገንዘብ የተመደበበ ወይም ያልተመደበበ ወጪ
የሚወከል በተመረመራው ተናገሩ ወይም በለላ
ማናቶቃውም መጠገኑ መጠኑ የተመዘገበ የእስት
ክመች የሚያከተሉት ነው እ

- 18/ “operator” means the National Bank, a financial institution or any other entity authorized by the National Bank as operator;
- 19/ “participant” means a party who participates in a payment, clearing or settlement system as a direct participant which opens and maintains a settlement account at the National Bank or any other settlement entity or an indirect participant which shall only be able to settle its obligations due through the account of a direct participant;
- 20/ “payment instrument” means any instrument, whether tangible or intangible, that enables a person to obtain money, goods or service or to otherwise make payment or transfer money such as cheques, drafts and cards;
- 21/ “person” means any natural or juridical person;
- 22/ “retail funds transfer system” means a fund transfer system consisting of the cheque clearing system operated and administered by the National Bank and any type of retail fund transfer system authorized by the National Bank;
- 23/ “settlement” means the act of discharging obligations by transferring funds, securities or financial instruments between two or more parties;
- 24/ “settlement rule” means the rule that provide the basis upon which payment obligations are calculated, netted or settled;
- 25/ “settlement system” means a system for the discharge of payment and settlement obligations established and operated by National Bank or any other settlement system authorized by the National Bank;
- 26/ “stored value” means a representation of value that is intended to be used to make a payment which includes units of value recorded in a computer chip or any other device and may or may not be denominated by reference to units of a currency;